

LIETUVOS STANDARTIZACIJOS DEPARTAMENTO

2021 M. ATASKAITA

**PAGAL EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS
REGLAMENTO (ES) NR. 1025/2012 DĖL EUROPOS
STANDARTIZACIJOS 6 STRAIPSNIO „MVĮ PRIEIGA
PRIE STANDARTŲ“ 3 DALĮ**

VILNIUS

2022 M. SAUSIS

IŽANGA

Ataskaita parengta įgyvendinant Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1025/2012 dėl Europos standartizacijos 6 straipsnio 3 dalį, kuria vadovaudamasi, visos Europos Sąjungos (ES) nacionalinės standartizacijos institucijos turi pateikti metinę ataskaitą apie priemones, kuriomis skatina ir palengvina mažų ir vidutinių įmonių* (toliau – MVĮ) prieigą prie standartų ir kitų leidinių, apie dalyvavimą standartų rengimo procese bei informaciją, kaip jos keičiasi geriausios MVĮ dalyvavimo standartizacijoje praktikos pavyzdžiais su kitomis ES nacionalinėmis standartizacijos institucijomis.

Šioje ataskaitoje pateikiama informacija apie 2021 m. Lietuvos standartizacijos departamento (toliau – Departamentas) vykdytą veiklą, siekiant MVĮ sudaryti geresnę prieigą prie standartų ir paskatinti jų dalyvavimą standartizacijoje.

PRIEMONĖS, KURIOMIS SIEKIAMA PAGERINTI MVĮ PRIEIGĄ PRIE STANDARTŲ IR PASKATINTI JŲ DALYVAVIMĄ RENGIANT STANDARTUS

INFORMACIJOS APIE STANDARTUS TEIKIMAS

Departamento svetainėje esančioje Elektroninėje standartų parduotuvėje (<https://eshop.lsd.lt>) skelbiama informacija apie išleistus Lietuvos standartus ir standartizacijos leidinius (toliau – standartai) bei neperimtus Europos standartizacijos komiteto (CEN) ir Europos elektrotechnikos standartizacijos komiteto (CENELEC) leidinius, pvz., technines ataskaitas (CEN/TR, CENELEC/TR) ar darbinio seminario susitarimų pranešimus (CWA). Visos suinteresuotosios šalys, įskaitant MVĮ, informaciją gali rasti vienoje vietoje, tai supaprastina reikiamo standarto paiešką.

Reikiamo standarto paiešką Elektroninėje standartų parduotuvėje galima atlikti pagal standartizacijos sritį, technikos komitetą, lietuviškus ir angliškus raktinius žodžius, standarto žymenį ir kitus požymius. Visi Departamento katalogo standartai yra konvertuoti į *pdf* formatą. Prie informacijos apie kiekvieną standartą nemokamai pateikiamos standartų ir neperimtų CEN ir CENELEC leidinių santraukos (taikymo sritys) lietuvių arba anglų kalbomis. Taip pat yra galimybė nemokamai peržiūrėti pirmus standarto puslapius.

ATVERTA LIETUVOS STANDARTŲ IR STANDARTIZACIJOS LEIDINIŲ BIBLIOGRAFINIŲ DUOMENŲ BAZĖ

2021 m. spalio mėnesį Departamentas, prisidėdamas prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės iniciatyvos *Atviri duomenys – naujos galimybės verslui ir žmonėms* įgyvendinimo, parengė ir Informacinės visuomenės plėtros komiteto tvarkomame Lietuvos atvirų duomenų portale (<https://data.gov.lt/>) paskelbė svarbiausią standartizacijos duomenų rinkinį – Lietuvos standartų ir standartizacijos leidinių bibliografinių duomenų bazę (<https://data.gov.lt/dataset/lietuvos-standartu-ir-kitu-leidiniu-bibliografiniu-duomenu-baze>).

Visiems suinteresuotiesiems subjektams, tarp jų ir MVĮ, yra sudaryta galimybė atsisiųsti

---

* Įmonės, kuriose dirba mažiau kaip 250 asmenų ir kurių metinės pajamos neviršija 50 mln. EUR ir (arba) turto balansinė vertė neviršija 43 mln. EUR (SD 14:2010).

Lietuvos standartų ir standartizacijos leidinių bibliografinius duomenis, kuriuose pateikta informacija apie:

- nacionalinių, tarptautinių ir Europos standartų projektus, jų rengimo etapus, ryšius su galiojančiais standartais;
- Lietuvos standartus (standarto žymuo, pavadinimas, išleidimo data, panaikinimo data, taikymo sritis lietuvių ir anglų kalbomis, kita informacija);
- Departamento technikos komitetus (LST TK) ir jų ryšius su atitiktiniais tarptautinių standartizacijos institucijų ir Europos standartizacijos organizacijų technikos komitetais.

PRIEIGA PRIE STANDARTŲ

Departamento specialistai konsultuoja suinteresuotąsias šalis standartų rengimo ir taikymo klausimais.

Sukurtos priemonės, leidžiančios pateikti užklausa rūpimais klausimais dėl standartų ir standartizacijos veiklos (<https://www.lsd.lt/index.php?-850111203>). Nuo 2019 m. rugpjūčio mėn. apie standartuose pastebėtas klaidas ir netikslumus galima pranešti Elektroninėje standartų parduotuvėje (<https://eshop.lsd.lt>) pasirinkto standarto laukelyje „Komentuoti standartą“.

Standartų skaitykloje galima skaityti:

- Departamento (LST) standartų fondo dokumentus;
- Europos telekomunikacijų standartų instituto (ETSI) standartus;
- Tarptautinės standartizacijos organizacijos (ISO) standartus;
- Tarptautinės elektrotechnikos komisijos (IEC) standartus;
- Didžiosios Britanijos standartų instituto (BSI) standartus;
- Vokietijos standartų instituto (DIN) standartus;
- Europos standartų projektus;
- kitus leidinius.

Standartai yra rengiami pagal Departamento darbo programą, skelbiamą Departamento svetainėje (<https://www.lsd.lt/index.php?288246575>).

Skiriant finansavimą standartų redakcijoms lietuvių kalba rengti, didelis dėmesys skiriamas standartams, aktualiems MVĮ ir taikytiniams jų veikloje. Išleisti išversti į lietuvių kalbą standartai palengvina jų teisingą supratimą ir taikymą.

Elektroninėje standartų parduotuvėje galima įsigyti elektronines arba popierines išleistų Lietuvos standartų versijas ir užsisakyti standarto 24 val. trukmės skaitymo ir neriboto skaitymo paslaugas.

MVĮ įsigyjant standartus yra taikoma 20 % nuolaida, taip pat organizuojami specializuoti seminarai. Kasmet vyksta Nacionalinio standartizacijos prizo konkursas, kurio laimėtojomis gali būti ir MVĮ, naudojančios standartus.

SĄLYGŲ DALYVAUTI STANDARTIZACIJOS VEIKLOJE MVĮ SUDARYMAS IR PRIEIGA PRIE STANDARTŲ PROJEKTŲ

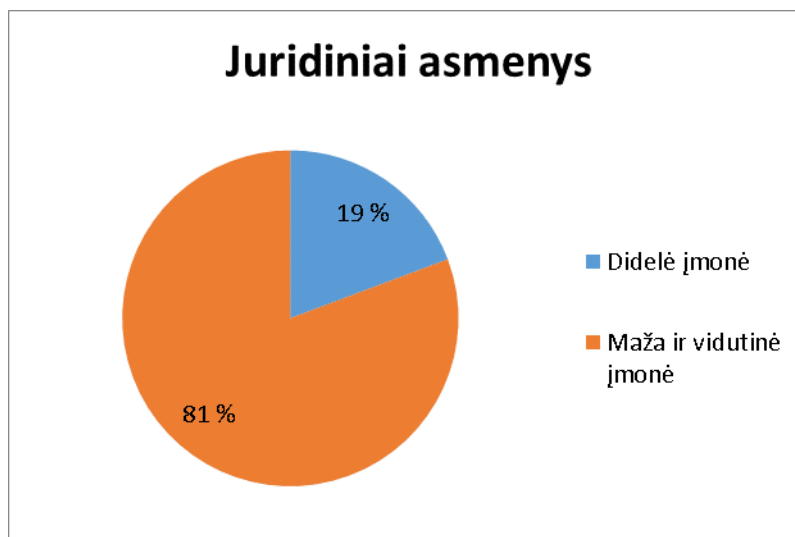
MVĮ gali dalyvauti standartizacijoje dalyvaudamos LST TK veikloje arba tik teikdamos pastabas dėl standartų projektų.

Svetainėje (<https://eshop.lsd.lt/public#!/committee/list>) yra pateikiama išsami informacija apie LST TK veiklą, narius ir rengiamus standartų projektus.

LST TK veikloje savanoriškai ir lygiomis teisėmis dalyvauja visos suinteresuotosios šalys, įskaitant MVĮ. Narystės mokesčio nėra, todėl suinteresuotoms MVĮ (284), jų asociacijoms (32)

sudaromos vienodos sąlygos ir jos kaip visateisės narės gali dalyvauti standartizacijoje.

2021 m. gruodžio mėn. duomenimis apie 74 % visų LST TK narių sudarė gamintojai, paslaugų teikėjai ir jų asociacijos. MVĮ apėmė apie 73 % gamintojų ir paslaugų teikėjų bei jų asociacijų dalies.

Pav. LST TK veikloje dalyvaujančių gamintojų ir paslaugų teikėjų bei jų asociacijų pasiskirstymas

MVĮ LST TK veikloje gali apsispręsti dalyvauti ir stebėtojo teisėmis (neturėdamos balsavimo teisės), paskirdamos savo įgaliotuosius atstovus, kurie gali teikti komentarus dėl rengiamų standartų ir standartizacijos leidinių dalykinio turinio (<https://www.lsd.lt/index.php?-691421958>).

MVĮ, dalyvaujančios LST TK veikloje, turi nemokamą prieigą prie rengiamų standartų projektų ir gali teikti dėl jų komentarus per el. komitetą *Livelink* (<http://live.lsd.lt/smis>).

MVĮ, nedalyvaujančios LST TK veikloje, siūlymus dėl naujų standartizacijos temų Departamentui gali teikti tiesiogiai. Jos taip pat gali nemokamai susipažinti su rengiamų standartų projektų tekstais ir teikti savo komentarus dėl jų dalykinio turinio.

Informacija apie viešajai apklausai pateiktus standartų projektus skelbiama Departamento svetainėje ir Departamento biuletenyje.

Visi pageidaujantieji naudotis *Livelink* dėl prisijungimo duomenų gali kreiptis el. paštu livelink-help@lsd.lt arba telefonu (8 5) 270 9362, mobiliuoju telefonu 8 659 93 226.

SEMINARAI STANDARTŲ TAIKYMO KLAUSIMAIS

Departamentas, siekdamas skatinti standartų taikymą ir gerinti supratimą apie juos, organizuoja seminarus suinteresuotosioms šalims.

Departamente 2021 m. buvo organizuoti penki internetiniai seminarai standartizacijos klausimais atskirų ūkinės veiklos sričių atstovams, kuriuose dalyvavo 289 gamintojų ir paslaugų teikėjų, kontrolės ir sertifikavimo įstaigų bei valstybės institucijų atstovai:

1. 2021 m. kovo 16 d. – seminaras „Nacionalinių standartų taikymas tiriant gruntus ir užpildus automobilių kelių ir kitų eismo zonų statybai: reikalavimų pasikeitimai“,
2. 2021 m. balandžio 29 d. – seminaras „Surenkamųjų betoninių gaminių charakteristikos pagal standarto LST 2015:2020 reikalavimus“,
3. 2021 m. gegužės 27 d. – seminaras „Automatinės gyvenamųjų patalpų sprinklerinės sistemos. Projektavimas, įrengimas ir techninė priežiūra pagal LST EN 16925:2019 reikalavimus“,

4. 2021 m. lapkričio 9 d. – seminaras „Informacijos saugumo rizikos valdymas pagal LST ISO/IEC 27005:2018 reikalavimus“;

5. 2021 m. gruodžio 16 d. – seminaras „Matavimo neapibrėžties įvertinimo kiekybinis nustatymas maisto grandinės mikrobiologijoje pagal LST EN ISO 19036:2020 reikalavimus“.